

PROFESIJA - VAGIS

Petras Balakinas, 36 metų vyras, gimęs Kauno rajono Voškonių kaime, paklaustas, kur gyvena ir kuo užsiima tėvai, ar turi seserų ir brolių, atsakė:

- Kur tėvai, nežinau. Augau vaiku namuose. Turiu brolių, seserų, bet ryšių su jais nepalaikau.

Petrui mokslai sekėsi prastai - tebaigė 7 klases. Į armiją jo nepaėmė, nes gydytojai nustatė vidutinį debilumo laipsnį. Tai nereiškia, kad Petras serga psichine liga, kad negali suprasti ir valdyti savo veiksmų. Žodžiu, netinkamas plauti kareivinių grindų, bet kaip tik tas, kuris tokį pat ar panašų darbą gali atlikti įkalinimo įstaigose.

Jose P.Balakinas ne naujokas, kalėjo ne vienerius metus, nes, nesusiradęs oficialaus darbo, už kurį gautų lėšų pragyventi, užsiėmė nelegaliu ir visuomenės bei teisės saugos institucijų netoleruojamu verslu - vagystėmis. Dar jam gyvenant Naujojoje Akmenėje, policijos pareigūnai gavo pranešimą apie vieno piliečio motorinio dviračio, palikto prie parduotuvės, dingimą. Netrukus buvo sulaikytas įtariamasis - P.Balakinas. 1985 metais teismas jam atseikėjo 3 metus nelaisvės. Karuselė vagystė - teismas - įkalinimo įstaiga įsisuko. 1990 m. jis nu teisiamas 1 metams pataisos darbų, 1991 m. - 4 metams 1 mėnesiui ir 4 dienoms, 1994 m. - 3 metams. Ir tai dar ne pabaiga.

1989 metais P.Balakinas apsigyveno Rokiškio rajono Roblių kaime pas 1954 metais gimusią Birutę Šarkauskienę. Tiesa, pas panašaus charakterio sugyventinę Petras užsibūdavo neilgai - nuo grįžimo iš "zonos" iki kito teismo. Beje, paskutinį kartą buvo teisiamas kartu su sugyventine - už dviračių vagystes.

Gyvenimas Robliuose nebuvo rožėmis klotas ne vien todėl, kad iš šio kaimo prieš kelerius metus net tris kartus teko važiuoti į Rokiškio apylinkės teismą ir kelis kartus - į blai vyklą. B.Šarkauskienė, sulaukusi sugrįžusio savo jaunikaičio, priekaištaudavusi, kad šis nesiima jokio darbo. Rajono savivaldybės Socialinės para-

mos ir darbo tarnybos buvusiam kaliniui skirta 50 litų pašalpa ištirpdavo lyg pirmoji snaigė. Juk labiau nei duonos norėjosi pilstuko, o jo butelis kur kas brangesnis už ruginės kepalą. Anot Petro, kai pernai rudenį grįžo, užsiregistravo Darbo biržoje. Žiemą birža pasiūlė statybininko darbą Kavoliškio gyvenvietėje. Gyventi ten nebuvo kur, o važinėti iš Roblių neapsimokėjo, nes kelionė neartima ir nepigi. Be to, darbas nepastovus - ne kasdien būtų prireikę jo paslaugų. Tad tokio pasiūlymo atsisakė.

- Pakol Robliuose gyvavo žemės ūkio bendrovė, aš irgi šiaip taip laikiausi, - prisipažino P.Balakinas. Kokiu būdu jis "laikėsi", Petras nepasakojo.

Bene už šimto metrų nuo B.Šarkauskienės namų gyvena 42 metų Jonas Tūska. Jo motina susilaužė koją, todėl kaimynas paprašė Birutės padėti namų ruošoje. Moteris šėrė gyvulius, melžė karves. Talkino ji ir vasaros darbuose, kai Petras dar sėdėjo už spygliuotos vielos. Už tai kaimynas, matyt, Birutei atsilygindavo. P.Balakinas talkose pasirodydavo epizodiškai, mat arba kalėjo, arba būdavo girtas.

Neblaivus jis atsvirduliavo į J.Tūska kiemą ir praėjusį gruodį. Įsitikinęs, kad Birutė ir Jonas tvarte, Petras, anot jo paties, "užšoko" į klėtį. Iš jos vikriai ištempė pjūklą "Družba" ir Jono pasidarytą suvirinimo aparatą. Daiktus paslėpė šeimininko kieme, o vakare dviračiu parsivežė namo.

Kitą dieną P.Balakinas nuėjo pas Birutės patėvį Adomą Rakauską arklio. Atseit į Kamajus veš taisyti televizorių. Į šalis dairdamasis Adomas aiškino, kad nežinia, ar arklį būtų davęs. Bet pusvalandį užtrukęs tvarte, o kai išėjęs - tik rogių vėžes kieme tepamates. Parvažiavęs namo, Petras su Birute į roges įkėlė televizorių, o sugyventinei nematant, vyrukas po šiaudais pakišo ir suvirinimo aparatą. (Tikriausiai labai mažas buvo, kad vėliau jo nepastebėjo ir Adomas, kartu leidžis į kelionę...)

Arklys kaimiečiui talkina ir geruose, ir bloguose darbuose.

Ksavero Bagdono nuotr.

Kamajuose B.Šarkauskienė ir A.Rakauskas nunešė televizorių pas meistrą, o P.Balakinas tuo metu "šoktelėjo" pas Vytautą Markevičių. Šiam paaiškino, kad suvirinimo aparatą prašęs parduoti žmogus iš Panemunėlio, išsituokęs ir kažkur išsikraustęs, kad tikrai ne vogtas. Pasiūlė pirkti už šimtą litų. Dvidešimt dvejų metų Vytautas tiek pinigų neturėjo, todėl pasakė: "Galiu duoti du litrus neskiesto spirito". Petras sutiko. (Vėliau Vytautas aparatą už skolą atidavė Kęstučiui Žikoriui, iš kurio pareigūnai atėmė ir gražino savininkui)

Iš Kamajų visi trys grįžo pas A.Rakauską. Iškėlė puotą. Ar plastmasiniuose buteliuose buvo spiritas, ar degtinė, šešiasdešimt dvejų metų Adomas tikino nesupratęs. Svarbu, kad ne vanduo.

Na, o J.Tūska, pasigedęs daiktų, kreipėsi į policiją. Sakė, jog neįtaręs, kad tai P.Balakino darbas. Kai pareigūnai pradėjo "purtyti" Petrą, šis iš vištidės atnešė "Družbą", kurios dar nebuvo spėjęs pragerti, pasakė, kam pardavė suvirinimo aparatą.

Apylinkės teismo pirmininkas Vilhelmas Jasiulionis už tokią veiką P. Balakinui skyrė 3 metų laisvės atėmimo bausmę griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje. Nutarta konfiskuoti trečdalį jo turto.

Teismas bausmę P.Balakinui skyrė balandžio 16 - ają. Turbūt Petras į teismo salę netrukus vėl bus atvežtas. Mat pastaruoju metu jis buvo suimtas ne už vagystę iš kaimyno kiemo, bet už tai, kad apvogė sugyventinės motiną...

Vygandas Pranskūnas

ŽEMDIRBIŲ TAURES LAIMĖJO ROKIŠKĖNAI

Sporto specialistų nuomone, svarsčių kilnojimo varžybos Rokiškyje dėl Palūšnių kaimo ūkininko Alio Vėjelio įsteigtų komandinių Žemdirbių taurių bei AB "Rokiškio autotransportas" (gen. direktorius Rimantas Sakaitis) prizų prilygo šalies čempionatui. Be stipriausių šalies atletų, varžybose dalyvavo ir svečiai iš Latvijos, vadovaujami šios sporto šakos federacijos generalinio sekretoriaus Stanislovo Mednio.

Tarp komandų geriausiai pasirodė Rokiškio tiek jaunimo, tiek suaugusiųjų rinktinės. Jiems ir atiteko A. Vėjelio taurės.

Jaunuoliai kilnojo 24 kg svarsčius.

Trys rokiškėnai tapo nugalėtojais. Svorio kategorijoje iki 60 kg Aidas Aleksiejus iš karto du svarsčius išstūmė 12 kartų, o dešine ir kaire rankomis išrovė po 22 kartus. Atitinkamuose veiksmuose Roberto Kirlio (iki 90 kg) rezultatai - 25 ir po 30, Modesto Kairiūkščio (virš 90 kg) - 27 ir po 50 kartų.

Suaugusieji galinėjosi su 32 kg svarsčiais. Šioje amžiaus grupėje taip pat trys mūsiškiai buvo pirmi. Jono Aleksiejaus (iki 70 kg) rezultatai - 17 ir po 20, Vytauto Macijausko (iki 90 kg) - 55 ir po 49, Renato Streikaus (iki 90 kg) - 4 ir po 25 kartus. Atkakli dvikova vyko tarp atletų, sveriančių virš 90 kg. Kaunietis Edvardas Brazauskas, 16 kg

svarsčio kilnojimo pasaulio rekordininkas, dvigubai sunkesnius svarsčius išstūmė 49, o išrovė po 47 kartus. Biržiečio Jono Grino rezultatai - 40 ir po 65.

Veteranai kilnojo 24 kg svarsčius. Svorio kategorijoje iki 90 kg nugalėjo Alis Vėjelis - 50 kartų svarsčius išstūmė ir po 72 išrovė. Na, o svariausiai tarp veteranų pasirodė latvis Viesturs Gargurnis - 105 ir po 70 kartų.

"Rokiškio autotransporto" prizai už absoliučiai geriausius rezultatus įteikti V. Macijauskui, J. Grinui ir E. Brazauskui.

Antrą kartą surengtose varžybose dalyvavo 35 atletai iš 5 komandų.

KREPŠINIO AIKŠTELĖSE - ŠVIETIMO DARBUOTOJAI

Panevėžyje vyko apskrities švietimo įstaigų vadovų krepšinio pirmenybės. Rokiškio komandoje žaidė švietimo tarnybos vadovas Rimantas Šinkūnas, tarnybos specialistai bei mokyklų direktoriai. Pogrupyje užėmė pirmąją vietą,

rokiškėnai lemiamosiose rungtyneose susitiko su Panevėžio miesto švietimiečiais. Atkaklios rungtynės baigėsi mūsiškių pergale. Jie ir tapo apskrities pirmenybių nugalėtojais.

O štai Rokiškyje švietimo darbuoto-

jai varžėsi dėl J. Tumo - Vaižganto vidurinės mokyklos įsteigtos taurės. Tradicinį turnyrą šį kartą laimėjo sporto mokyklos krepšinininkai. Antra buvo Obelių vidurinės mokyklos ir Vaikų globos namų bendra komanda, trečia - pagrindinių mokyklų rinktinė. Taurės steigėjai liko ketvirtai, kamajiškiai - penkti.

MOTOKROSO TRASOSE

Dešimt komandų susirinko į Latvijos Kegumo miesto apylinkėse įrengtą trasą, kur vyko komandinės motociklų su priekabomis varžybos "Zelta Zirgs" prizui laimėti. Kiekvienai komandai atstovavo po 3 ekipažus. Pirmąją vietą iško-

vojo Latvijos pirmoji komanda. Antri finišavo olandai, treči - estai, ketvirtai - Rusijos sportininkai, penkti - Latvijos antrosios komandos (jos gretose buvo ir Rokiškio sporto klubo "Viesulas" narys Romas Kišūnas) motociklininkai. Lietuvos

komanda užėmė aštuntąją vietą. Šias varžybas stebėjo ir būrelis rokiškėnų.

Balandžio 25 - 26 dienomis Rumbalos trasoje (prie Rygos turgaus) vyks Baltijos čempionato I etapo motokroso varžybos, kuriose 80 cm³ motociklų klasėje startuos rokiškėnai Mantas Kišūnas bei Deividas Pukėnas, o 750 cm³ klasėje - Romas Kišūnas.

ŠAULIAI - TARP PRIZININKŲ

Rokiškio sporto mokyklos šaudykloje vyko Lietuvos moksleivių kulkinio šaudymo pirmenybės. Akies taiklumą išmėgino 7 komandų atstovai. Geriausiai sekėsi Alytaus sporto mokyklos šauliams, surinkusiems 271 tašką. Antrąją vietą užėmė vilniečiai - 216 taškų. Pelnę po 117 taškų, 3 - 4 vietomis pasidalijo Rokiškio ir Biržų šauliai.

Šaudant į judantį taikinį iš 50 m³, antrąją ir trečiąją vietas užėmė rokiškėnai, trenerio Jono Mikalkėno auklėtiniai Eimutis Matiukas bei Robertas Žeglaitis.

Šaudant pistoletu greitošauda iš 25 m, antras buvo Aurimas Galinis, trečias - Mantas Vilys. Juos treniruoja An-

tanas Jakučionis.

Kiti mūsiškiai atskiruose pratimuose pasirodė silpniau. Aušra Talinevičiūtė užėmė 12 ir 14 vietas, Sergejus Afanasjevas - 15 ir 20. Tiesa, pirmenybių prizininkui Aurimui Galiniui neblogai sekėsi šaudyti pistoletu ir iš 50 m. Jis buvo devintas.

Pagal sportininkų pasiektus rezultatus nustatytas trenerių reitingas. Tarp 14 kolegų Antanas Jakučionis buvo šeštas, Jonas Mikalkėnas - aštuntas.

Gegužės 9 - 10 dienomis vyks moksleivių atrankinės šaudymo varžybos, po kurių paaiškės rajono rinktinė, dalyvaujanti šalies jaunių žaidynėse.

BĖGO ŽIBURIO LINK

Daugiau kaip 50 rokiškėnų ir obeliečių dalyvavo tradiciniame bėgime "Į Laimės žiburį". Įvairaus amžiaus sveikos gyvensenos puoselėtojai ir propaguotojai įveikė skirtingo ilgio distancijas. Vyriausios bėgikės prizas įteiktas rokiškietei Vincutei Kanišauskienei.

Vygandas Pranskūnas

Iga ir turininga Lietuvos šaulių sąjungos, gimusios kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės metu, istorija. Sunku buvo nepriklausomai Lietuvai 1919 metais. Iš pietų jai grasino Lenkijos legionai, o vakaruose ir šiaurėje siautėjo bermontininkai. Suaktyvėjusiems bolševikams plaukė ginkluota pagalba iš rytų.

Tuo metu Lietuvos valstybė ir jos kariuomenė žengė tik pirmuosius savarankiškus žingsnius. Besikuriančiai kariuomenei ir jaunutei policijai į pagalbą atėjo visuomenė. Patys išsirinkę vadus, pasirūpinę ginklų, jie kūrė savarankiškus partizanų dalinius.

1919-aisiais metais rokiškėnai neliiko įvykių nuošalyje. Turėjo savo partizanų būrių, kovojusių su bolševikų antplūdžiu. Tų pačių metų spalio 26-ąją rokiškėnas Matas Žvirėonas gavo V. Pūtvio bei M. Mikelkevičiaus pasirašytą įgaliojimą dėl šaulių dalinio steigimo. Steigiamasis susirinkimas įvyko 1919 m. spalio 3-iąją. Valdybos pirmininku buvo išrinktas Antanas Jurgelionis, išdininku Juozas Jurgelionis, o sekretoriumi Kazys Bieliūnas. Centro valdyboje skyrius įregistruotas spalio 11-ąją. Pirmieji būriai buvo suformuoti Panemunėlyje, Skapiškyje, Kamajuose, Panemunyje, Svėdasuose ir Čedasuose. Juose tuo metu buvo per 420 šaulių. Kiek vėliau įsteigti Aleksandravėlės, Lukštų, Kriaunų, Jūžintų, Obelių, Pandėlio, Kvetkų, Onušio, Vyžeičių, Parokiškio, Suvainišio, Duokiškio, Juodupės, Kazliškio, Žiobiškio, Salų ir Alsetos būriai.

Rokiškėnai 1920-aisiais ypač aktyvūs prieš besiveržiančius lenkų raitelius. Didžiulis dėmesys skiriamas kariniam pasirengimui ir sportui. 1933-aisiais šaudymo varžybose laimėta Suomijos šaulių sidabrinė taurė. Tais pačiais metais mūsų apskrityje įvyko pirmasis moterų skyrių suvažiavimas.

Apskrityje vyko ir patriotinis darbas. Beveik kiek-

viename miestelyje ar bažnytkaimyje puikavosi šaulių namai, kartu buvę kone vieninteliai kultūros centrai. Rokiškyje, Kamajuose, Juodupėje ir Panemunėlyje įkurtos bibliotekos. Dauguma kuopų turėjo net savo orkestrus. Prieškariniame "Trimite" teko skaityti, kad Panemunėlio šaulių orkestrui vadovavo mokytojas S. Skryvelis. Beje, Rokiškyje šaulių namai įsteigti 1932-aisiais metais. Juos nugriovė jau sovietmečiu, statant buitinio aptarnavimo kombinato pastatą. Obeliuose tokie namai išlikę, iki šiol juose vyksta įvairūs kultūriniai renginiai, o štai Suvai-

ATGIMUSI KOVO 11-AJĄ

niškyje nugriauti, o rąstai atiduoti privačiam asmeniui...

Nepamiršti ir buvę mūsų rajono (apskrities) šaulių vadai. Tarpukario Lietuvoje dešimtajai rinktinei vadovavo Apolinaras Stasiulis (1919-1923), Pranciškus Domušis (1923 - 1926), kpt. Mikėnas (1926 - 1935) ir plk. ltn. Mikas Jašinskas.

Okupacijos metais daugelis vadų bei kiti aktyvistai buvo ištremti, nukankin-

ti ar žuvo pasipriešinimo kovose. Apie tai liudija Juodupėje, Pravėniškyje, Panevėžyje bevardžiai kapai. Deja, dalis šaulių ryžosi sulaužyti Lietuvai duotą priesaiką ir nuėjo tarnauti rudiesiems nacistiniams okupantams, pakėlė ginklus prieš savo brolius. Tai istorinė tiesa, ir jos ištrinti negalima...

Oficialiai Lietuvos šaulių sąjunga atkurta 1990 m. vasario 15 dieną, nors apie tai imta kalbėti 1988-aisiais. Vienas pirmųjų susirinkimų, gvildenančių LSS atkūrimo galimybę, įvyko Kaune, Tremtinio klube 1988 m. pradžioje. Sudaryta iniciatyvinė grupė, užmegzti ryšiai su Vilniaus, Klaipėdos bei Panevėžio panašiomis grupėmis ir įkurta Laikinoji taryba. Pirmuoju jos pirmininku tapo R. Zykus, atkūrimo darbuose aktyviai bendradarbiavo A. Ragelis, S. Ignatavičius, V. Zenkus, V. Leonovičius, A. Kadelskas, R. Mintautas, J. Gečas bei kiti. A. Ragelio iniciatyva tuoj pat pradėtas leisti "Šaulio archyvas", kuriame buvo spausdinama medžiaga apie šaulių prieškarinę veiklą. Vėliau šis laikraštėlis tapo "Trimito" žurnalu.

1989 m. rugsėjo 20 d. Kaune, Dainų slėnyje, Sąjūdžio organizuoto mitingo metu S. Ignatavičius oficialiai paskelbė apie Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimą. Tą pačią dieną buvo pašventinta ir organizacijos vėliava.

1990 m. sausio mėn. Sąjungoje buvo paskelbta ypatingoji padėtis. Centro valdybos įgaliojimai buvo laikinai sustabdyti, išrinktas vadas. Juo tada tapo G. Jankus. Apie 300 šaulių, kartu

su pasienio apsaugos dalinių kariais, besiformuojančiais savanoriais, dalyvavo Sausio įvykiuose, saugojo Parlamentą juodojo pučo metu. Prie televizijos bokšto žuvę Vilniaus "Geležinio vilko" šauliai D. Gerbutavičius ir I. Šimulionis po mirties apdovanoti "Šaulio žvaigždės" ordinais.

Pranas Paršonis

*Pabaiga kitame
numeryje*

Šauliai prisiekia vėliavai.

KLAUSIATE - ATSAKOME

PPP susirenka tiek klausimų, kad į visus ir atsakyti sunku. Tiesa, rajono meras Vytautas Masiulis jų gauna gerokai daugiau: vien Centro partijos nariai jam vienu ypu gali pateikti ketvirtadalį šimto. O kur dar kiti, nepriklausantys jokiai frakcijai?

Tačiau PPP atsako tik į savo klausimą. Taigi:

- Ką daryti, jeigu užmigti trukdo nešvari sąžinė?

- Ją galima išplauti skalbimo milteliais "Tide". Bet geriausia palikti už durų - tegu šąla ir dezinfekuojasi.

- Pristigau pinigų. Kur gauti?

- Pasirauskite žmonos pinigėlyje. Žinoma, kai ji nemato.

- Rytai kankina pagirios. Kuo gydytis: rūgpieniu ar 100 gramų pištuko?

- Šaltu dušu. Jis labai padeda. Ypač tada, kai galvą mazgoja žmona arba viršininkas.

- Pragėriau darbą. Kur ieškoti?

- Restorane. Gal gražins.

- Gimė dvynukai. Džiaugtis ar verkėti?

- Nueiti pas seksologą patarimo, kaip mylėtis ateityje.

Į kitus klausimus PPP atsakys irgi operatyviai - po savaitės.

ŠAUNIAUSIAS SENUKAS

PPP diskutavo 10 metų ir nusprendė, jog šauniausio rajono senuko titulą vis dėlto reikia suteikti Vytautui Šlikui, kuris visai neseniai pradėjo kibti prie "Pragiedrulių" ir gyvena...

Tiesą sakant, niekas ir nežino, kur jis gyvena. Jo visur pilna. Jis visur gyvas, guvus. Kaip gyvasis sidabrėlis sename termometre. Visada jaunas. Ir su kaklaraiščiu.

Buvo kažkada ištikimas leninietis, pūtė ordinuotą krūtinę.

Didžiavosi ir auklėjo visą kolūkį. Dabar nusprendė atsakyti praecities regalių bei nuodėmių. Prisirašė prie centristų - tapo Bičkausko ir Ozolo vietininku Rokiškyje. Tai labai protinga, nes krypti į dešinę ar į kairę - nepraktiška. Šiandien.

PPP dar kartą sveikina šauniausią rajono senuką ir linki jam geros sveikatos. "Pragiedruliai" laukia p. V.Šliko. Ateis, ir bus visiems linksmiau. Iki!

PPP administracija

Iš tarpukario lūpų - į PPP

- Tu mane vedei todėl, kad aš pinigų turėjau! - raudodama sušuko įskaudinta žmona.

- Oi, ne! Aš tave vedžiau todėl, kad aš neturėjau pinigų.

☺ ☺ ☺

Šnekasi dvi draugės. Viena klausia: - Ar tu galėtum mylėti vyrą, kuris tave prigauna?

- Ne, - atsakė kita, - bet aš galėčiau prigauti vyrą, kuris mane myli.

☺ ☺ ☺

Klientas stebi karčiamoje patarnautoją ir neiškentęs sušunka:

- Kaip, tamsta, drįstate? Jūs šluostote lėkštes mano nosine!

Patarnautojas atlaidžiai nusišypso:

- Tai nieko, pone, nosinė jau vis vien buvo nešvari...

☺ ☺ ☺

Pagirtas žmogelis užėina į karčemą ir susirūpinęs klausia patarnautoją:

- Ar, tamsta, nemalonėtumėt man pasakyti, buvau aš čia vakar ar ne?

- Buvot, - patikina patarnautojas, - ir pragėrėt penkis litus.

- Tai gerai... Labai ačiū tamstai, aš jau galvoju, kad tuos litus būsiu kur pamekęs...

☺ ☺ ☺

Važiuoja du girti rokiškėčiai namo. Vienas sako:

- Padainuokim, ar ką?

- Gerai, - pritaria antrasis, bet kaip pasukęs šmakšt koją į tekinį ir įkišo.

- Koja, koja rate!.. - šaukia iš skausmo.

- Kojytėlė rate!.. - dainuodamas pritaria draugas.

Rokiškio PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:
Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Redaktorius
Stanislovas Vārneckas
Tel. 5 15 32

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Už skelbimų turinį redakcija neat-sako.

Renka, maketuoja, spausdina "Rokiškio pragiedrulių" leidybos centras. 2,5 spaudos lanko. Indeksas 424. Savaitraštis išeina penktadieniais. Tiražas 3500 egz.

Žavioji Karmen lankėsi gimtiniėje

Rokiškio krašto muziejaus didžiojoje menėje vyko susitikimas su įžymiąja lietuvių operos soliste Irena Jasiūnaitė. Šio renginio iniciatorė - rajono viešosios bibliotekos direktorė Zita Jodėkienė.

Garsiąją dainininkę ypač prisimena vyresniosios kartos žmonės. Eboli "Don Karle", Amneris "Aidoje", Perikola "Perikoloje"...

Jos balsas skambėdavo per Lietuvos radiją, o žiūrovų nesutalpindavo Vilniaus operos ir baleto teatro salė. Ypač tada, kai vykdavo Žoržo Bize operos "Karmen" spektakliai. Žavioji ir nepakartojama Karmen - Irena Ja-

siūnaitė.

Solistė dainavo apie 1300 spektaklių. Jai teko dainuoti su Kipru Petrausku, Georgu Ot-su, Nikolajumi Herte. Vien tik Karmen dainuota daugiau kaip 100 kartų.

Solistė sakė, kad jai visada malonu sugrįžti į savo vaikystės miestą. Čia ji gimė, baigė vidurinę mokyklą. Turėjusi labai gerą muzikos mokytoją, Jovaišą, kuris pirmasis pastebėjo jos gabumus.

Su jauduliu prisiminė dieną, kai pirmą kartą teko giedoti šv. Mato bažnyčioje.

Vėliau Irena Jasiūnaitė studijavo Vilniaus konservatorijoje Aleksandro Staškevičiūtės solinio dainavimo klasėje. 1953 metais dainavo Kauno muzikiniame teatre, vėliau, išryškėjus nepaprastiems jaunos artistės gabumams, ji pakviečiama į Vilniaus operos ir baleto teatrą.

Debiutuoja operoje "Faustas".

Vėliau kiti ryškūs vaidmenys. Ir pagaliau - Karmen.

Jai teko garbė dainuoti nepakartojamą Karmen paskutiniajame spektaklyje, kai iš senojo teatro kolektyvas persikėlė į naujus rūmus Vilniaus centre.

Susirinkusiems dainininkė pasakojė ne tik apie savo sceninę veiklą, bet ir apie asmeninį gyvenimą. Daug jai davė metai, prabėgę kartu su poetu Vytautu Blože.

Dainininkė vasaras praleidžia savo sodyboje Labanoro girioje. Kitu metų laiku grįžtanti į savo butą Vilniuje, priešokiais rašanti prisiminimus, kuriuose tikriausiai atsispindės ne tik brandžiausi kūrybos metai, bet ir nepakartojamas vaikystės ir jaunystės laikotarpis Rokiškyje.

Rimantas Jurgelionis

Ksavero Bagdono nuotrauka

KAS PADĖS GANDRAMS?

Parskridę ir savo lizdą susiradę gandrai, pasirodo, ne visada gali į jį nutūpti. Žmogus, paskambinęs iš Kamajų seniūnijos Varlių kaimo į rajono Aplinkos apsaugos agentūrą, paprašė inspektorių pagalbos. Kaimietis aiškino, jog jau kelinta diena gandrai suka ratus virš savo lizdo, bet nutūpti kliudo ūgtelėjusios nupjauto medžio atžalos.

Inspektoriai Varlių kaimo gyvento-

jui patarė pačiam pagelbėti sugrįžusiems paukščiams - įlipti į medį ir atžalas nugėnti.

PAMINĖJO J. TŪBELIO GIMTADIENĮ

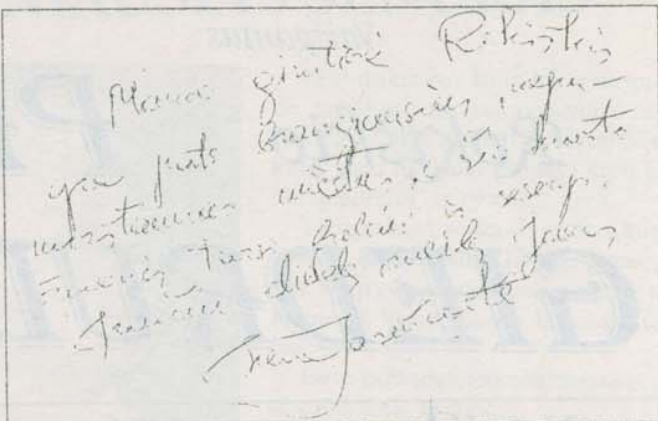
Rokiškio J. Tūbelio vidurinėje mokykloje įvyko konferencija, skirta šio Nepriklausomos Lietuvos veikėjo 116 - osioms gimimo metinėms. Į Tū-

beliečių organizaciją, kuriai vadovauja mokytoja Zita Baraišienė, priimta daugiau kaip 20 naujų narių. Tūbeliečiai prie Ilgalaukių kaimo akmenų, žyminčio J. Tūbelio gimtinės vietą, padėjo gėlių.

DEKLARACIJOS

Valstybinė mokesčių inspekcija tik iki gegužės 1 dienos priima turto ir pajamų deklaracijas. Beje, inspekcija dirbs ir ši šeštadienį bei sekmadienį, balandžio 25-26 dienomis.

Leonas Eimantas

CENTRISTAI "KELIA" SAVO REITINGĄ

Seimo narys socialdemokratas Aloyzas Sakalas, viešėdamas Rokiškyje, sakė, kad "susitikimai (su rinkėjais - P.Š.) - tam tikras teatras, kuriame mes, Seimo nariai, esame aktoriai".

Tikrai įspūdingas pasakymas! Mano kolegos iš Seimo kartais ima ir sukuria kokią neblogą frazę, prisega jai sparnelius ir išleidžia pasiskraidyti. Kol naujoji frazė atvėsta, žiūrėk, jos autorius jau ir užsidirbo vieną kitą reitingo balą.

Aš labai gerbiu artistus, bet nemėnu, kad Lietuvoje reikia dar vieno teatro su beveik pusanthro šimto aktorių. Man kažkodėl atrodo, jog ypač Seime būtinas labai kruopštus, atidus darbas. Darbas be vaidybos, be grimu ir sparnuotų frazių.

Artistai - labiausiai žinomi, greičiausiai pastebimi. Gal dėl to, kad aš ne aktorius, Seimo narys iš Centro frakcijos Egidijus Bičkauskas manęs ir nepažįsta, kaip pareiškė susitikime su rokiškėnais. (O gal tai tik dar viena "sparnuota" frazė?).

Kaip ten bebūtų, aš kolegą Egidijų Bičkauską pažįstu jau labai seniai, dar iš tų laikų, kada jis, jau pagarsėjęs tarytojas, sodino į kalėjimą monsinjorą Alfonsą Svarinską. Seniai pažįstu ir E. Bičkausko bendramintį Romualdą Ozolą. Ir kas galėjo nepažinti tokio įžymaus Lietuvos komunistų partijos centro komiteto veikėjo!?

Na, o kas galėjo pažinti mane, paprastą kelių inžinierių? Gal tik darbininkai. Tad aš tikrai nesugebėsiu varžytis populiarumu nei su ponu Bičkausku, nei su ponu Ozolu. Jie, tikros garsenybės, gali tik gūžtelėti pečiais ir pasakyti:

- Šalčius? Ne tokio nepažįstame...

Na, nepažįsta - ir nereikia. Dėl tokių pažinčių man nei šilta, nei šalta. Daug svarbiau, kad mane pažįsta rokiškėnai. Tiems, kurie nori dar kartą su manimi susitikti, kuriems iškilo spręstinų problemų, primenu, jog tai padaryti galima kiekvieną penktadienį Savivaldybės rūmų 504 kabinete nuo 9 iki 13 valandų.

Petras Šalčius
Seimo narys

SPRĘSTI MOKYKLŲ LIKIMAI

Rajono tarybos sesijoje, kuri vyko balandžio 16 dieną, buvo sprendžiamas kai kurių mokyklų likimas.

Tarybos nariai, vadovaudamiesi LR Vyriausybės nutarimu Nr. 404 "Dėl švietimo įstaigų steigimo, reorganizavimo ir likvidavimo nuostatų patvirtinimo" bei Panevėžio apskrities viršininko administracijos sutikimu, nusprendė likviduoti Minkūnų pradinę mokyklą.

Šioje pradinėje dabar vieno mokinuko išlaikymas kainuoja apie 5 tūkst. litų. Jūžintų seniūnas įsipareigojo Minkūnų ir kitų kaimų pradinukus autobusu vežti į Jūžintus.

□ □ □

Mažėja Kriaunų vidurinė mokykla - kai kuriose klasėse sėdi 3 - 5 mokiniai. Mokyklos direktorius ir seniūnijos valdžia sutiko, kad nuo 1998 metų rugsėjo 1 dienos Kriaunų vidurinėje nebūtų formuojamos 10-oji ir 11-oji klasės. Tų klasių mokiniams bus pasiūlyta

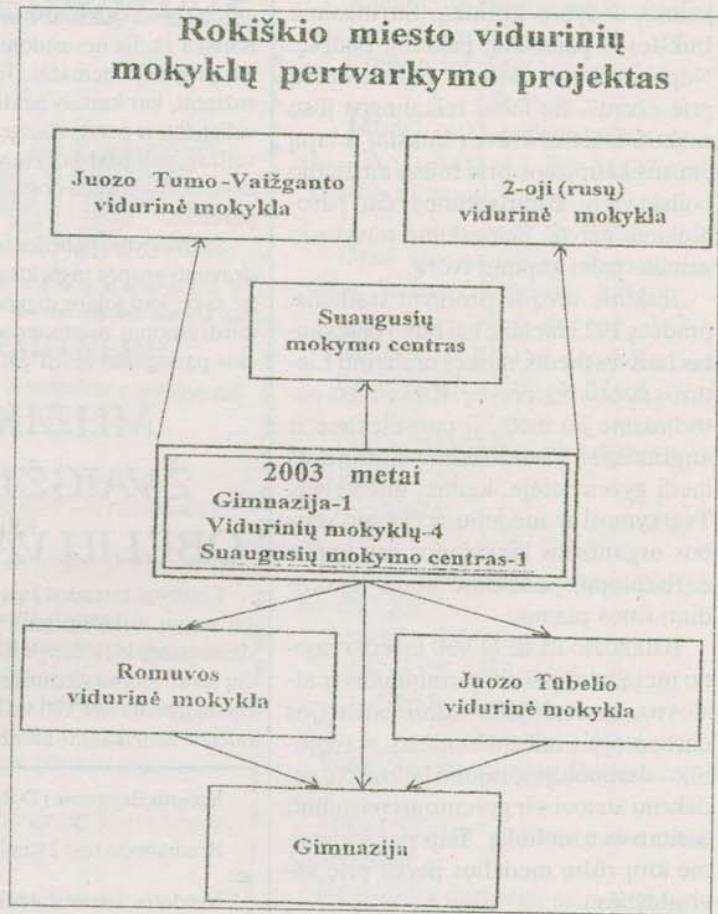
mokslus tęsti Rokiškio J. Tumo - Vaižganto vidurinėje, turinčioje bendrabutį.

Kriaunų mokykla dar išlaiko vidurinės mokyklos statusą. 12 - oji klasė bus ir kitais mokslo metais.

□ □ □

2003 - aisiais metais Rokiškio 2 - oji vidurinė mokykla turėtų tapti Rokiškio gimnazija. Tačiau rusų vidurinė mokykla, nors joje ir mažėja mokinių, išliks.

"R.P." inform.

MIGRACIJOS TARNYBA - NAUJOSE PATALPOSE

Kasdien į Policijos komisariato Migracijos tarnybą užsuka dešimtys rajono gyventojų. Nereti svečiai ir atvykėliai iš kitų šalies kampelių, užsienio. Pernai Migracijos tarnyba išdavė 2457 Lietuvos Respublikos piliečio pasus. Iš jų: sukakus 16 metų - 630, vietoj prarastų - 137, pasibaigus paso galiojimo laikui - 1304. Išduoti 4 leidimai nuolat gyventi mūsų šalyje, 7 leidimai pakeisti, žmonėms pakeitus gyvenamąją vietą. Įforminti 179 vaiko kelionės dokumentai vaikams, norintiems išvykti užsienio valstybes, bet neturintiems 16 metų ir t.t.

Kaip žinia, Migracijos tarnyba buvo įsikūrusi Policijos komisariato pastate (Pramonės g. 9), labai atokiai nuo centro ir žmonių.

Šią savaitę ji persikėlė į buvusias Transporto apskaitos grupės patalpas (Respublikos g. 113).

Leonas Eimantas

SODINKIME SANTARVĖS MEDĮ

Kviečiu visus rajono gyventojus gražiais darbais paminėti Lietuvos valstybės atkūrimo 80 - metų, dalyvaukite balandžio mėnesį vykstančioje akcijoje "Santarvės medžio mėnuo". Visi drauge sutvarkysime savo miesto, miestelių, kaimo, sodybos aplinką. Surinksime šiukšles iš pamiškių, pakelių, paupių. Nepamirškime vasaros poilsivių prie ežerų - čia labai reikalingos jūsų rankos. Didelės krūvos šiukšlių ir lapų yra susikaupusios prie mūsų amžinojo poilsio vietų. Padirbėkime ir čia: pasodinkime gėlytę, nemeskime nuvytusio vainiko palei kapinių tvorą.

Tęskime tėvų ir protėvių tradiciją, pradėtą 1923 metais, kai buvo pasodintas Laisvės medis, mokęs branginti Lietuvos nepriklausomybę. Kiekvienas pasodinkime po medį, jį puoselėkime ir auginkime. Pasodinkime Santarvės medį gyvenvietėje, kaime, miestelyje. Tvarkymosi ir medelių sodinimo darbus organizuos kiekvienos seniūnijos darbuotojai, padėkime jiems įgyvendinti šiuos planus.

Balandžio 25 d. 11 val. kviečiu rajono merą, visų partijų pirmininkus ir atstovus, savivaldybės administracijos darbuotojus, miesto seniūną ir seniūnijos darbuotojus, rajono laikraščio redakciją atstovus ir gyventojus pasodinti Santarvės ažuoliuką. Taip pat sodinsime kitų rūšių medelius parke prie savivaldybės.

A.Gavėnienė

"Santarvės medžio mėnuo"
renginių komisijos pirmininkė,
kraštovaizdžio architektė

PARDUODA

VW GOLF. 1979 m. Variklis 1,6. Važiuoja. Kreiptis į A.Buitvydą, Kriaunų seniūnija, Miclonų km.

Tel. (8-290) 52896

Naudotą vaikišką keturių padėčių vežimėlį. Tel. 34098.

Pamatų blokus SP - 3 ir šakniavaisių smulktuvą KPĮ. Tel. 52469

3 kambarių butą su patogumais Bajoruose. Yra geri ūkiniai pastatai, žemės.

BLAIVYKLOS NEIŠSIGANDO TIK VAIKAI

Pernai ne savo noru Rokiškio blaivykloje pabuvojo 1931 pilietis, iš jų 120 moterų. Per tris šių metų mėnesius šioje įstaigoje lankėsi 370 vyrų ir 42 dailiosios lyties atstovės. Atrodytų, iš išorės ne itin išvaizdus pastatas Pramonės gatvėje sulaukia pastovaus rajono gyventojų dėmesio.

Tačiau Policijos komisariato pareigūnai panoro, kad į blaivyklą imtų plūsti kone minios - balandžio 21 - ają jie paskelbė atvirų durų diena. Deja, suaugusieji rokiškėnai, išgeriantys ar visiškai abstinantai, tokia geranoriška akcija nesusidomėjo. Užtat vaikučių prigužėjo nemažai. Jiems buvo įdomu sužinoti, kur kartais naktį praleidžia jų tėveliai, kur ir patys, užaugę ir per daug prisivaišinę, gali pakliūti. Nė vienas iš vaikų didelio noro čia kada nors ateityje nakvoti nepareišė.

Savivaldybių policijos ir visuomenės bendravimo grupės inspektorė Roma Šakalienė sakė, kad tokios dienos tikslas buvo pakęsti žmonių nuomonę apie blaivyklą, kurios pareigūnai atseit gatvėse tik ir gaudo

vos įkaušusius piliečius, vėliau, atvežę į ši pastatą, juos muša, atiminėja pinigais, kitus daiktus. Tuo tarpu čia išsipagirioti galima minkštame ir baltame patale, prižiūrint medicinos felčerei. Svarbu pačiam elgtis padoriai, nesikolioti, netrankyti durų ir pan. Inspektore netgi prisiminė vieno kolegos žodžius: "Jei mėgčiau išgerti, bet į blaivyklą nepakliūčiau, būtinai ateičiau pažiūrėti, kaip ji atrodo". R.Šakalienė sakė, jog irgi neatsispirtų panašiai pagundai...

Šios įstaigos vadovas inspektorius Robertas Savickas įsitikinęs, jog dalis žmonių mano, kad blaivykla - tai kažkas baisaus. Kartais kai kas net klausia, ar čia triukšmadarai nesurakinami grandinėmis, ar nenutildomi kokiomis kitomis žiauriomis priemonėmis. Pasirodo, dėl to baimintis nėra jokio pagrindo.

Kadangi rokiškėnai nesusigundė savanoriškai praverti blaivyklos durų, "Pragiedruliai" žada išsamiau papasakoti apie šią įstaigą, jos funkcijas bei kitus įdomius dalykus.

MUZIKOS ŽVAIGŽDĖS - OBELIŲ VAIKAMS

Lietuvos estrados žvaigždės Obelių vaikų namų auklėtiniams padovanojo tiek džiaugsmo, kiek daugeliui nesuteikė jų pačių tėvai. Šiuose vienuose didžiausių globos namų gyvena net 120 vaikų, iš jų tik 2 našlaičiai. Muzikantai atvežė labdaros už 10

tūkst. litų. Žaidimai, knygos, mokymo priemonės, muzikos instrumentai praturtins provincijos gilumoje augančių vaikų laisvalaikį.

Praėjus autografų dalinimo karštligei, mikliai buvo užmegstos draugystės. Dalyvauti paramos akcijoje norėjo ir daugiau grupių bei atlikėjų, tačiau garbė suteikta tik pačioms žymiausioms.

- Toloka atvažiuoti, tačiau ne veltui kėlėmės anksti ryte, - sakė muzikantai. - Paramos niekada nebūna per daug.

Vygandas Pranskūnas

Kreiptis Bajoruose į D.Brakauskienę.

Bendrabučio tipo 2 kambarių butą Obeliuose;

Naudotus: automatinę skalbimo mašiną, mikrobangę krosnelę, trijų padėčių vaikišką vežimėlį su išimamu lopšiu; VAZ - 2103. Dalimis; JAVA - 350 variklį su dokumentais. Tel. 68258.

1986 m. BMW - 525 i.

Daug privalumų. Kaina 1800. Tel. 54886.

Sodybą 2 km nuo Kavoliškio, Ratkupio kaime.

Tel. 52645 po darbo.

8 avilius. Kreiptis į Stefą Strumskienę Zybulių kaime.

17 arų sklypą Rokiškyje su pradėta statyba. Yra sąlygos gyventi.

Tel. 33017 po 21 val.

PERKA

Sportinį sedimą vaikišką vežimėlį. Tel. 68258.

ĮVAIRŪS

Išnuomoju 2,5 arba 5,5 ha žemės netoli miesto, prie kelio Rokiškis - Obeliai. Tel. 51444 ir 52940.

Dėl Romo RUŠENO mirties nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą ir artimuosius.

Buvę Konstantinavos mokomojo ūkio bendradarbiai.

Dėl antihitlerinės koalicijos karo dalyvio Alfonso PEKELIŪNO mirties nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ir artimuosius.

Kazliškio seniūnija

Dėl antihitlerinės koalicijos karo dalyvio Alfonso PEKELIŪNO mirties reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai ir artimiesiems.

Rokiškio rajono karo dalyvių komitetas

Rokiškio kaimiškoji seniūnija - didžiausia rajone. Joje gyvena, seniūno Aleksandro Svilo naujausiomis žiniomis, 5582 žmonės.
Apie kai kuriuos ir norime papasakoti šiuose rašiniuose.

TARVYDŲ ŪKYJE

Dulksnojant lietui, pasukome į Pužonių kaimą pas buvusią mokytoją Janiną Tarvydienę.

Šeimininkę sutikome belipančią iš rūsių: perrinkinėjo bulves. Sūnus Raigardas buvo išvykęs.

Tarvydų ūkis - 26 hektarai. Tai Janinos vyro Antano tėviškė. Vyra ji palaidojo prieš 4 metus.

Žemę jie atsiėmė pagal Valstiečių ūkio įstatymą.

- Pedagoge dirbau daugiau kaip 30 metų. Iš šios sodybos važinėdavau į Rokiškį. Dabar liko pensija ir šis ūkis. Nesunku, nes labai darbštus Raigardas, daug padeda vyresnieji Raimondas ir Irmantas. Kai atgavome žemę, laukai buvo labai apleisti. Rinkome akmenis, rovėme krūmus, lyginome. Dabar ir patiems malonu pažiūrėti, nors didelio pelno iš žemės nesitikime, - sakė šeimininkė, rodydama sodybą.

Baltos langinės, prie šulinio svirtis, dešimtmečius skaičiuojanti klėtis. Joje pasijunti tarsi etnografiniame muziejuje. Senoviniai buities rakandai, pakinktai, virduliai...

- Čia ir buvo mūsų šeimos muziejus. Tik dabar kiek užsigrizdinome - reikėjo grūdus supilti.

Jauku ir name, labai daug knygų, ant sienų paveikslai, senoviniai laikrodžiai.

- Net 8 metus ši sodyba buvo be šeimininko. Patys stebimės, kaip ji ir išliko. Juk tiek daug teko iškentėti mano Antanui, jo motinai, seseriai, - kviesdama į kambarius, pasa-

Janina Tarvydienė prie savo sodybos.

kojo šeimininkė.

1945 metais Tarvydų šeimą teisė sovietinė "troika". Pritaikė 58 straipsnį - tėvynės išdavimą. Daugiau kaip 8 metus teko praleisti Krasnojarsko ir Komijos lageriuose. Tik po Stalino mirties grįžo į gimtinę. Bet ir tada nebuvo ramybės.

- Aš pati nestojau nei į pionierius, nei į komjaunuolius. Gąsdino, kad, baigus vidurinę, nepriims į aukštąją. Vis dėlto baigiau Vilniaus universitetą, vėliau mokytojau. Partine irgi netapau. Kai kas dabar sako, kad tų pinklių nebuvo įmanoma išvengti. Man tokie teiginiai tik šypseną sukelia. Kas nenorėjo, nestojo. Štai pokario metais mano tėvą paskyrė kolūkio pirmininku. Vėliau kalbino stoti į partiją - atsisakė kategoriskai. Tiesa, iš pirmininkų iš-

grūdo. Ir nieko baisaus. Dirbo buhalteriu, sandėlininku. Dabar daug kalbama, o mažai dirbama, dejuojama, kad gyventi labai sunku. Ne dejuoti, o dirbti reikia.

Laiko Janina Tarvydienė 4, o kartais ir 5 karves, jas pati rankomis ir melžia. Atrodo, kad tokiam ūkyje pailsėti nėra kada. Tačiau buvusi mokytoja visur suspėja, stengiasi ir kitiems padėti.

- Mano prašymas toks - nepalikit kaimo nežinij. Padėkit, nes pats neišbrisis. Nejaugi "pilstukininkų" policija negali išgauti? Tegu budi dieną ir naktį. Juk už tai pinigų gauna, - kalbėjo šeimininkė atsisveikinant.

"PRICHVATIZACIJA" PALIETĖ IR MOKYKLĄ

Sėlynės Leono Grigonio pradinės mokyklos vedėja Otiliją Baltušienę suradome klasėje. Mokytoja ji dirba jau 28 metus. Iš pačios Sėlynės, Alsetos, Pužonių, Spiečiūnų ir kitų kaimų į mokyklą kasryt susirenka 18 vaikų. Kai kuriems jų tenka kulniuoti po 2 - 3 kilometrus. Kad vaikai nepraalktų, mokykloje jiems ruošama arbata, priešpiečiai. Septyni mokiniai juos gauna nemokamai. Dienai skiriama po 2 litus.

- Būtų gerai, kad nemokamai galėtume maitinti visus vaikus, nes žinome, kad ir kitų šeimose pertekliaus nėra, - sakė mokyklos vedėja.

Mokykla įsikūrusi priestate. Vietos nedaug, tačiau jauku ir šilta, patalpos jau treči metai šildomos elektra.

Atkelta iš 5 psl.

"PRICHVATIZACIJA" PALIETĖ IR MOKYKLĄ

Šalia esančio raudonų plytų mokyklos pastato likimas neaiškus. Vykstant "prichvatizacijai" jį kažkas sugėbėjo nupirkti ir vėl parduoti. Dabar net mokyklos vedėja gerai nežino, kas to pastato šeimininkas.

Mokykla mokytojo Leono Grigo-

nio iniciatyva buvo pastatyta 1942 metais vietoj sudegusios. Žmonės didžiavosi savo mokykla. Atlaikė pastatas ir sunkius pokario laikus, o atgavus Nepriklausomybę, parduotas už grašius. Dabar, visai neprižiūrimas, stūkso tarsi vaiduoklis išdaužytais langais.

Nejaukiai ant to pastato atrodo memorialinė lenta, skirta mokytojui Leonui Grigoniui atminti.

Vietiniai gyventojai net pasiryžę tą pastatą atpirkti.

GRIGONIAI SKAIČIUOJA CENTUS

Rokiškio kaimiškoje seniūnijoje yra apie 115 daugiavaikių šeimų.

Kartu su seniūnijos socialinės paramos inspektore Danguole Peciukonyte užsukome į Sėlyneje gyvenančių Zitos ir Vlodo Grigonių šeimą. Joje 5 vaikai.

Vyriausiajam, Robertui, jau 18, Monikutei dar tik mėnuo. Dabar ji Vilniuje, Santariškių vaikų ligoninėje, nes gimė labai silpna. Motina teisingai, kad net nuvažiuoti į ligoninę

pas dukrelę nėra jokių galimybių. Vienas sūnelis dar ikimokyklinukas, kiti - mokiniai, vyras dirba lentpjūvėje. Kelionei reikia pinigų, kurių ji neturi.

Grigoniai gyvena 2 kambarių bute, antrame daugiabučio namo aukšte. Lubos pajuodusios, apipelijusios sienos.

- Stogas kiauras, uždengti reikia daug pinigų, o mes ir taip vos galą su galu suduriame, - aimanavo šeimininkė, nors ir pasidžiaugė, kad, gimus dukrelei, labdaros gavo gerą vežimėlį, daug drabužėlių, žaislų. Nepamiršti buvo vaikai ir per Kalėdas.

Otilija Baltušienė.

Nors Grigoniai turi 2 hektarus žemės, tačiau nelaiko jokio gyvulio. Pieną perka parduotuvėje ar pas kaimynus.

- Laikytume karvę, bet už ką ją nusipirksi. O parduotuvėje viskas taip brangu... Skaičiuoju kiekvieną centą, - guodėsi moteris.

Inspektore Danguolė Peciukonytė sakė, kad jų seniūnijoje yra ir blogiau gyvenančių daugiavaikių šeimų. Jeigu abu tėvai neturi darbo, tai nors vieną stengiamasi įdarbinti. Tačiau galimybės labai ribotos.

Kartais ir patiems tėvams pristinga iniciatyvos, net darbštumo.

← O čia - visa
seniūnijos valdžia.
Ji gali daug
ir nieko.

Ernestas Čižinauskas
Ksavero Bagdono nuotraukos

DAUGIAUSIA LENGVATŲ – JAUNIMUI

KAIMO RĖMIMO FONDO NAUDOJIMO TVARKOS PAKEITIMAI

Nuo balandžio 1d. bankų išduotų trumpalaikių paskolų degalams, trąšoms, cheminėms augalų apsaugos priemonėms, veislinei sėklai ir veisliniams gyvuliams įsigyti kompensuojama 60 proc. rinkos palūkanų.

Ūkininkų įsikūrimo programoje, perkant naują traktorių, kombainą arba kitą sudėtingą žemės ūkio techniką, numatyta kompensuoti 25 proc. įsigytos technikos vieno ir tik vienos rūšies technikos vieneto per metus vertės be pridėtinės vertės mokesčio. Sudėtingos technikos pirkimo išlaidos kompensuojamos pagal apskrities viršininko patvirtintą sąrašą, kuris pateikiamas prie šios informacijos.

Jauniems ūkininkams (iki 40 metų) perkant vienkiemį, kaimo vietovėje esančius gamybinis pastatus iš žemės ūkio įmonių arba iš jų buvusių pajininkų, kompensuojama iki 25 proc. įsigyjamų objektų vertės.

Jaunam ūkininkui, nustatyta tvarka įregistruotam ūkininkų registre, iki 25 proc. kompensacija suteikiama perkant žemę tol, kol ūkininko nuosavos žemės plotas nebus didesnis kaip 50 ha.

Jauniems ūkininkams gamybiniai pastatams statyti ir rekonstruoti statybinių medžiagų įsigijimo išlaidos kom-

pensuojamos iki 40 proc. Gamybinių pastatų statybos ir rekonstrukcijos, gamybinių pastatų, vienkiemio ir žemės įsigijimo išlaidų kompensacijų suma neturi būti didesnė kaip 50 tūkst. Lt vienam investicijų projektui.

Ūkininkams, steigiantiems specializuotus pieno ūkius, atitinkančius ES reikalavimus, kompensuojama iki 25 proc. vieno investicijų projekto einamųjų metų investicijų kaštų, bet ne daugiau kaip 150 tūkst. Lt vienam investicijų projektui.

Kooperacijos tikslinėje programoje iki 25 proc. kompensuojama pastatų statyba, įsigijimas ir rekonstrukcija, pritaikoma naujoms technologijoms, bei mašinų, įrengimų ir transporto priemonių įsigijimas.

Naujos technikos ir technologijų tikslinės programos dalyje "Sodų ir uogynų įveisimas" numatyta kompensuoti iki 25 proc. vieno projekto einamųjų metų investicijų kaštų, bet ne daugiau kaip 5 tūkst. Lt sodo ar uogyno pasodintam hektarui ir ne daugiau kaip 50 tūkst. Lt vienam projektui.

Petras Kaluina

*Rajono žemės ūkio skyriaus
vyr. ekonomistas*

NAUJOS SUDĖTINGOS ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKOS SĄRAŠAS

Traktorinė sėjamoji,
traktorinė priekaba,
traktorinis plūgas,
traktorinis kultivatorius,
kombinuotas universalus priešsėjinis dirvos dirbimo agregatas,
mineralinių trąšų barstytuvas,
mėšlo kratytuvas,
traktorinis purkštuvas,
presas,
priekaba - rinktuvas,
šienapjovė – smulkintuvas,
grėblys - vartytuvas,
traktorinė šienapjovė,
grūdų valymo mašina,
grūdų džiovavimo mašina,
grūdų beicavimo mašina,
bulvių sodinamoji,
bulvių kasamoji,
melžimo įranga,
pieno šaldymo įranga,
pašarų maišytuvas,
pašarų dalintuvas,
malūnas,
mėšlo šalinimo įrenginiai,
automatinės kiaulių šėryklos,
šiaudų smulkintuvas.

"INGURA" DUJŲ BALIONUS KEIČIA PIGIAU

Rokiškio suskystintų dujų ūkiui atsirado konkurentas - UAB "Ingura". Šios bendrovės specialistai keičia dujų balionus Rokiškio, Kavoliškio, Obelių ir Juodupės gyventojams. Vieno baliono kaina, įskaitant jo atvežimą ir prijungimą, - 28 litai. Tuo tarpu dujų ūkis tą patį darbą atlieka už 32,15 Lt.

"Inguros" darbuotojai sakė, kad balioną užsakius ryte, jis klientui pristatomas tos pačios dienos popietę. Bendrovės paslaugomis jau naudojasi nemažai žmonių, mat suinteresuotumą lemia mažesnė kaina.

Vitas Žitkus

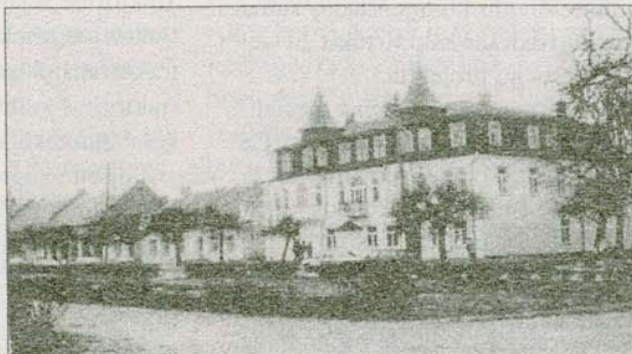

Kur tas kelelis pilkas? Gal į naują sodybą?

Ksavero Bagdono nuotr.

NEPRIKLAUSOMYBĖS AIKŠTĖ

Tebevyksta pavasarinis naujokų šaukimas į Lietuvos kariuomenę. Ne paslaptis, kad nemažai jaunuolių bando išsisukti nuo tarnybos, dažnai motyvuodami nestatutiniais santykiais, netvarka kariniuose daliniuose. Apie tas negeroves dažnai informaciją pateikia ir žiniasklaida. Vienas paskutinių atvejų - jaunų kareivių sumušimas Mickūnų pasienio užkardoje.

Nepriklausomybės aikštėje praeivių

paklausėme:

- Koks Jūsų požiūris į Lietuvos kariuomenę?
- Kodėl vaikinai vengia karo tarnybos?

Marinas DUKLYS, vairuotojas:

- Aš pats dar sovietiniais laikais 3 metus tarnavau Pamaskvėje. Nors apie sovietų kariuomenę visko prikalbama, tačiau mano tarnyba buvo normali. Apie Lietuvos kariuomenę nei blogo, nei gero pasakyti negaliu, nes jau ir mano vaikai dideli. Kad ten nėra tvarkos, esu skaitęs laikraščiuose. Aš nesuprantu tų jaunuolių, kurie vengia karo tarnybos. Juk dabar tarnauja netoli nuo namų, per tą laiką suvyrinėja, geriau supranta gyvenimą. Gal tik drausmė ir tvarka turėtų būti geresnė, nes tie nestatutiniai santykiai, karių savizudybės tikrai nedaro garbės Lietuvos kariuomenei.

Elena GRIŽIENĖ, fotografė:

- Esu moteris, kariuomene nesidomiu, tačiau tvarka ten turėtų būti. Jeigu jau karininkai pakelia ranką prieš kareiviuką, tai ko norėti, kad jie patys tarp savęs nepasimuštų.

Jeigu bus tvarka, jaunimas mielai eis į kariuomenę. Gal dar per mažai rašoma apie tarnybą armijoje. Dabar, jeigu rašoma arba rodoma per televiziją, tai beveik visada tik iš blogosios pusės.

Nejaugi ten nėra ir gerų dalykų?

Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos Rokiškio teritorinio gynybos štabo bataliono vado Vasilijaus ŠČETILNIKOVO komentaras:

- Pavasarinis naujokų šaukimas į Lietuvos kariuomenę prasidėjo kovo 25 dieną. Į dalinius iš mūsų rajono turėtų išvykti 39 jaunuoliai. Jie tarnaus Radviliškio rajono Linkaičių arsenale, Vidaus reikalų ministerijos 2 - ajame pulke, atskirame komendantiniame batalione Vilniuje, Karaliaus Mindaugo motodesantiniame pėstininkų batalione Panevėžyje, Visagino pasienio policijoje.

Iš viso šaukimus gavo 120 - 160 rajono vaikinų. Dėl griežtos atrankos nemažai jaunuolių pripažįstami netinkamais tarnybai.

Yra galimybė atlikti tarnybą ir Rokiškio teritorinio gynybos štabo kuopose. Neatsitraukdami nuo darbo, vaikinai tarnybą atliks per 3 metus. Užsiėmimai vyksta pagal planą - per metus tenka juose dalyvauti 20 dienų.

Tarnybos metu iškviesti savanoriai remiami ir materialiai.

Atliekantys tarnybą, parodantys gerą iniciatyvą ir norą, gali būti siunčiami į Kauno divizijos generolo S. Raštikio puskarininkių mokyklą. Vėliau jie gali patekti ir į taikos palaikymo dalinius užsienyje.

Jaunimui sudaromos visos galimybės kopti karinės karjeros laiptais. Tačiau dar pasitaiko jaunuolių, kurie tarnybos vengia. Piktybiškai vengiantys yra baudžiami.

Už neužsiregistravimą, sulaukus 19 metų - bauda 100 litų, gavus šaukimą ir laiku neatvykus pirmą kartą - 100 litų, neatvykus antrą kartą - 500 litų. Vėliau gali būti keliami baudžiamoji byla.

Kalbėjosi Ernestas Čižinauskas
Ksavero Bagdono nuotr.

AR PAAIŠKĖS MOTERŲ MIRTIES PRIEŽASTYS?

Atrodytų, paradoksai. Teismo medicinos eksperto išvadomis nepatiki kitas ekspertas; tas pats ekspertas nurodo dvi skirtingas mirties priežastis. Dėl tokio "profesionalumo", skirtingų kolegų išvadų ar žmonių nepasitikėjimo teismai nutaria skirti papildomas ekspertizes, kurios tęsiasi ne savaitę ir ne mėnesį. Mirusiųjų artimieji, apimti nevilties ir nežinios, nesulaukia tos dienos, kada antrą kartą galės palaidoti savo motinas. Nejauku ir tiems, kurie nežino, ką pasakys ekspertai - kalti jie ar ne, kad moterys, išvykusios iš savo namų, į juos gyvos jau negrįžo.

TRAGEDIJA VERKSNIONYSE...

Vilnietė Ona Pivoriūnienė, dar 1996 metų pradžioje atvykusi pas giminaičius Verksnionių kaimą ir čia netekusi gyvybės, iki šiol tirama medicinos ekspertų. Bent jau taip galima teigti, nes išvadų ekspertai vis dar nepateikė.

Tų metų vasarį, po viešnagės mūsų krašte, O. Pivoriūnienė susiruošė namo. Deja, kiek palūkuriavusi, autobuso nesulaukė. Moteris nusprendė grįžti į tuos namus, kuriuose svečiavosi. Ejo tuo pa-

čiu keleliu palei nuošalią sodybą, kuri priklausė vienam vilniečiui, o šis ją buvo patikėjęs saugoti senyvo amžiaus vietos gyventojui Jonui Lukošui. Kad kokie chuliganai neišdaužytų langų, neišvogtų troboje esančio turto. Juk ne slapstis, jog tokias, be nuolatinių gyventojų, sodybas labai noriai "apžiūri" valkatos. Radę ką nors vertingesnio, tuoj pat nugvelbia ir parduoda už vieną kitą butelį svaigalų. Moteris nežinojo, kad

... IR LUKŠTUOSE

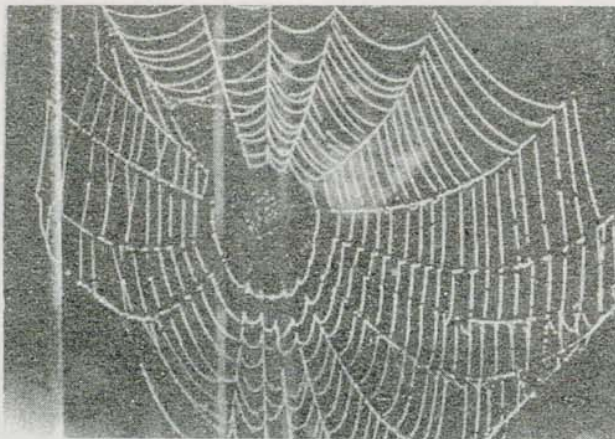
pareigūnai gavo pranešimą apie triukšmaujančius girtuoklius Lukštuose. Susikivirčiję girti Gediminas Šimanauskas ir Birutė Teseckienė. Atvykę policininkai B. Teseckienę rado mirusią.

Tas pats medicinos ekspertas N. Ratkus nustatė, jog moteris į aną pasaulį iškeliavo dėl lėtinio alkoholio išsivysčius ūmiam širdies veiklos nepakankamumui. Po dviejų dienų, spaudžiamas kai kurių lukštiečių ir mirusiosios sūnų, ekspertas, kaip vėliau pats aiškino, pasirašė antrąjį mirties liudijimą (net neperskaitęs, ką jame parašė jo padėjėja), kuriame buvo nurodyta, kad lukštietė mirė nuo galvos sumušimo.

Antrasis liudijimas buvo akstinas mirusiosios sūnams Viliui, gyvenusiam Lukštuose, ir ypač Jonui, atvykusiam iš Radviliškio, ieškoti teisybės, kuri, jų manymu, tėra viena - dėl motinos mirties kaltas G. Šimanauskas. Panevėžio ekspertai, susipažinę su rokiškėnų atsiųsta medžiaga, pritarė N. Ratkaus išvadai, kad B. Teseckienė mirė ne nuo sumušimo, bet nuo per didelės svaigalų dozės. Taigi kelti baudžiamąją bylą buvo atsi-

sakyta.

Tačiau broliai Teseckai nenurimo. Jie, užsigrūdinę įkalinimo įstaigose, savo teisybę sumanė įrodyti leistiniais ir neleistiniais būdais. Gerokai prisigėrę vyno, jie lukštiečiams pradeda aiškinti, kad kalti-

Ar pavyks ekspertams išsinarplioti iš jų pačių suregzto voratinklio?

ninkui dėl motinos mirties ar jo artimiesiems surengs savo teismą. Jonas Teseckas vietos moterims netgi parodo peilį, užkištą už binto (iš Radviliškio "tvarkos" darvyti jis atvažiavo traumotas). Lukštietis apie brolių užmačias informuoja G. Šimanausko žmoną, o ši - policiją.

vienkiemį, apjuostą aukšta tvora, saugo ne tik pasamdytas kaimo žmogus, bet ir du didžiuliai šunys - roTveileris ir Kaukazo aviganis. Jie neretai išstrūkdavo į laisvę ir lakstydavo, kur panorėję.

Taip buvo ir tą dieną. Šunys puolė moterį ir ėmė ją draskyti. O. Pivoriūnienė šaukėsi pagalbos, tačiau vieni kaimiečiai sakė nieko negirdėję, kiti apie tragiškas pasekmes nepagalvoję. Kitą dieną moteris buvo rasta negyva...

Rokiškio ekspertinio skyriaus teismo medicinos ekspertas Narimantas Ratkus nustatė, kad moteris mirė nuo patirto trauminio emocinio šoko. Kolegos panevėžiečiai tokia išvada suabejojo ir Apylinkės teismas nutarė skirti papildomą ekspertizę. Kada ir kokios bus pateiktos išvados, kol kas neaišku.

1997 metų balandį rajono policijos

Už piktybinį chuliganizmą ir grasinimą nužudyti Apylinkės teismas Jonui skyrė dvejų su puse metų laisvės atėmimo bausmę griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje. Jo brolis Vilius, į teisiamųjų suolą pakliuvęs už vagystę, kolonijoje praleis 4 metus. Temidės svarstykklės pakrypo ne teisybės ieškotojų naudai.

Tačiau prieš pakliūdami už grotų, Teseckai suspėjo išsiųsti skundus aukštesnėms teisėsaugos institucijoms. Panevėžio apygardos prokuratūra panaikino kolegų rokiškėnų nutarimą atsisakyti kelti baudžiamąją bylą ir nutarė atlikti papildomų tyrimų. B. Teseckienės palaikyti ekshumuoti ir išvežti į Vilnių. Prokurorė Reda Rimeikienė negalėjo pasakyti, kada bus gautos ekspertų išvados.

Dvi mirtys, dvi abejonės dėl eksperto N. Ratkaus išvadų. Veltui ar ne bus vargę jo kolegų, anksčiau ar vėliau paaiškės. Suprantama, reikėtų, kad panašių abejonų nekiltų. Tokiais atvejais atsainiai atlikti pareigas arba suklysti - nedovano-tina.

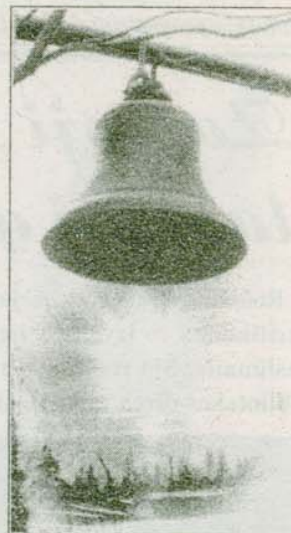
*Kas gražu, atsilieps, kas teisinga, nemirs, nors vandeniui,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

Rokiškio PRA- GIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų savaitraštis

1998 m. balandžio 24 d. penktadienis. Nr. 11. kaina 1 Lt.

KIEK KAINUOS LINAI?

Nustatytos šių metų derliaus linų šiaudelių supirkimo kainos ir subsidijos, mokamos iš Kaimo rėmimo fondo.

Kartu su subsidijomis pirmo numerio linų šiaudelių tonos supirkimo kaina bus 650 Lt, 1,25 numerio - 1060 Lt, 1,50 nr. - 1300 Lt, 1,75 nr. - 1480 Lt, 2 nr. - 1750 Lt, 2,50 nr. - 1930 Lt.

Subsidijos produkcijos gamintojams už linų pirminio perdirbimo įmonėms parduotus 1998 m. derliaus kvotinius linus pagal dvišales sutartis, neviršijant Žemės ir miškų ūkio ministerijos nustatytų ir rajonų žemės ūkio skyrių skirtų kvotų iš Kaimo rėmimo fondo lėšų išmoka rajono žemės ūkio skyriai. Tam,

kad būtų išmokėtos subsidijos, žemės ūkio produkcijos gamintojai linų šiaudelių pardavimo metu iki kiekvieno mėnesio 3 dienos pateikia rajono žemės ūkio skyriui dokumento originalą, įrodantį, kiek ir kokio numerio linų šiaudelių parduota. Paskutinė dokumentų pateikimo data - 1999 m. sausio 4 d.

Rokiškio rajono žemės ūkio skyrius jau išduoda grikių, linų šiaudelių ir žirnių auginimo kvotas. Balandžio 28 d. į skyrių sudarinėti su žemdirbiais sutarčių atvyks AB "Panemunėlio linai" atstovai, 29 d. - AB "Biržų linai" ir "Linai" (iš Panevėžio).

"R. P." inform.

TITULUOTI ČEMPIONAIS

Rokiškio jaunimo mokyklos krepšininkai ir jų treneris V. Daščioras (pirmas iš kairės).

Pakeliui į finalą rokiškėnai įveikė Alytaus, Joniškio ir Kėdainių 2-ąją komandas, o finale - Kėdainių 1-ąją.

Stasys Daugėla
Ksavero Bagdono nuotr.

APIE IRENĄ
JASIŪNAITĘ

2 psl.

*Pragiedrulio
skaitytojas
su socialine
skundinyste
Rokiškis, 1998. IV. 15*

ROKISKIO KAIMISKOSI SENIUNIAI

Žmonės ir jų darbai

YRA IR TOKIA PROFESIJA -

VAGIS

REDAKCIJOS SKILTIS

SUTAUPĖME 8 TŪKSTANČIUS

Nuo gegužės 1 dienos "Rokiškio pragiedrulių" spaustu-
vės mašinos pradės suktis dvigubai greičiau - mūsų laikraš-
tis jau pasirodys du kartus per savaitę - antradieniais ir penk-
tadieniais.

Iki 3 spaudos lankų padidės bendras laikraščio plotas,
atsiras daugiau rubrikų ir, žinoma, operatyvesnės informa-
cijos. Prenumeratos kaina liks tokia, kokia ir buvo: vienam
mėnesiui - 5 litai. Tai reiškia, kad kiekvieną mėnesį, gerbia-
mi skaitytojai, gausite 8 - 9 numerius. Prenumeratą nuo bet
kurios savaitės priima visi pašto skyriai ir redakcija.

Rokiškėnų skelbimus, reklamą "Pragiedruliai" spausdi-
na nemokamai. Paskaiciavome, kad per 2 mėnesius redak-
cija sutaupė beveik 8 tūkst. rajono gyventojų litų. Taupysi-
me ir ateityje.

Primename, kad UAB "Rokiškio pragiedruliai" gali grei-
tai ir gerai išspausdinti blankus ir kitą verslininkams, buhal-
teriams reikalingą produkciją. Kreipkitės.

Redakcija